

BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE ÖZELLİKLERİ

Giriş

İnsanoğlu var oluşundan itibaren; **yaşamı** daha **rahat** ve **güvenilir** kılmak için **doğaya üstünlük** kurarak **kontrol etme** çabası içine girmiştir.

Bu nedenle;

- toplumsal yaşam içinde geçen çeşitli olayları **anlamaya ve açıklamaya çalışmış,**
- olayların **nedenlerini sorgulamış,**
- sonuçlarını **gözlemleyip irdemiştir.**

Bilimsel Bilgi

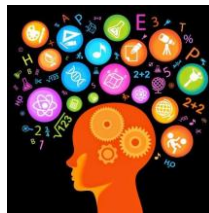

Bilgi; öğrenme, araştırma veya gözlem sonucu elde edilen doğrulara ve ilkelere verilen ortak bir ad olarak tanımlanmaktadır.

Bilimsel Bilgi; geçerli ve güvenilir bilimsel yöntemler kullanılarak, araştırma ve gözlemler yoluyla elde edilen bilgilerdir.

Bilimsel Bilgi

- Eğitim alanı düşünüldüğünde, bu alanın geliştirilip sağlıklı bireylerin topluma kazandırılması için bilimsel bilgilere ihtiyaç vardır. Ancak **her tür bilgi eğitimde yararlı olmayabilir.**
- Bu ayrımı yapabilmemiz için bilimsel bilginin genel özelliklerinin neler olduğu bilinmelidir.

Bilgiye Ulaşma Yolları

- Deneyim
- Otoriter Yol
- Mistik Yol
- Rasyonel Yol
- Bilimsel Yöntem

Bilgiye Ulaşma Yolları

❖ Deneyim

Bireyler, günlük yaşantılarında fiziksel ve sosyal çevreyle girdikleri sistematik olmayan etkileşimlerden **deneyimler** elde ederler.

Yaşamdan edinilen (iyi ya da kötü) **tecrübeler**, bireylerin çevresiyle ilişkilerini düzenlemede takip ettikleri bilgiler topluluğunu oluşturur.

Bilgiye Ulaşma Yolları

❖ Otoriter Yol (Görüş Birliği)

Bireyler; alanında uzmanlaşmış veya o alanda toplum tarafından sosyal ve politik açıdan tanınmış, eğitilmiş, otorite kabul edilen kişilerden edindikleri bilgiye güvenerek günlük yaşamlarına yön verirler.

Örnek: Öğretmenin öğrencilere kazandırmak istediği bir davranış için uygun öğretim yöntemini belirlerken bu alandaki eğitim uzmanına danışması ve sınıf içi etkinliklerini buna göre düzenlemesi.

Bilgiye Ulaşma Yolları

❖ Mistik Yol (Gizemli)

Bireyler, gerçeği öğrenmek için doğaüstü gibi bazı durumlarda kutsal görülen kişiler, peygamberler veya tanınmış insanlardan bilgi edinmeye çalışırlar.

Örnek: Bireyler yardıma muhtaç olma, alternatif çözüm bulamama veya dini inançlarından dolayı bu yolla bilgi edinmeyi tercih ederler.

Bilgiye Ulaşma Yolları

❖ Rasyonel Yol (Mantık)

Bireyler duyuşsal veriye değil aklın kurallarına bağlı kalarak, tümevarım veya tümdengelim gibi **akıl yürütme** süreçlerini kullanarak dünyadaki olgu ve olayları anlamlandırmaya çalışır ve bilgi edinirler. Bu yollar güncel yaşamlarına ve davranışlarına yön verirler. Ancak akıl yürütme sonuçlarının her zaman doğru veya gerçek olduğu söylenemez.

Örnek 1. (Tümevarım ilkesi)

ÖNCÜL 1 : "Ayşe düzenli çalışan bir insandır."

ÖNCÜL 2 : "Ayşe derslerinde başarılıdır."

SONUÇ : "Düzenli çalışan insanlar başarılıdır."

Örnek 2. (Tümdengelim ilkesi)

ÖNCÜL 1 : "Bütün kuşlar yumurtlar." (D)

ÖNCÜL 2 : "Bütün kırlangıçlar da yumurtlar." (D)

SONUÇ : "Öyleyse bütün kuşlar kırlangıçtır." (Y)

Bilgiye Ulaşma Yolları

❖ Bilimsel Yol

Geçerli ve **güvenilir** yollarla bilginin **systematik** ve **düzenli** olarak elde edilmesi uğraşı ve bu uğraşın bilimsel bir tutumla **sürdürülebilmesi** şeklinde tanımlanabilir.

İleri sürülen gerçekler veya ilkeleri reddetme ya da doğrulama için **kanıtlar** elde etmeyi ön planda tutması bakımından diğer bilgiye ulaşma yollarından ayrılır. Bu nedenle bilgiye ulaşma yolları içinde **en güçlü yaklaşımdır**.

Bilim Nedir?

- Sistematik yolları takip ederek, yöntemsel süreçlerden hareket ederek bilgi oluşturma, oluşturulan bilgileri test etme ve bunları kanıtlanabilir hale dönüştürme sürecidir.
- Herhangi bir alanda belirli yöntemlere bağlı olarak araştırma ve bilgi üretme sürecidir. **Geçerliliği kabul edilmiş, nesnel ve sistemli bilgiler bütünüdür.**
- Olaylar arasındaki neden sonuç ilişkilerini anlamak, ihtiyaca cevap verebilmek için yürütülen **sistemli bilgi üretme çabasıdır.**
- Evrendeki düzeni bulma amacıyla, **gözlenebilen değişkenler arasında** belirli bir yöntemle **bağlantılar arayan** sistemli, **kanıtlanmış, tekrarlanabilir ve organize bilgiler bütünüdür.**

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimin Amaç ve İşlevi

Bilimin amaçlarından birisi, **mantıksal geçerliliği olan, araştırma ve deneylere dayalı bilgi üretmek**, dış dünyada doğru bilgiyi yanlış bilgidan ayırarak onu **sistematik** biçimde değerlendirmektir.

Bilimin Temel İşlevi

Olay, olgu, durum ve değişkenleri;

- Anlama, Betimleme, Açıklama
- Yordama, Tahminde bulunma
- Kontrol altına alma

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimselliğin Ölçütleri

- Gözlenebilirlik
- Ölçülebilirlik
- İletilebilirlik
- Tekrarlanabilirlik
- Testedilebilirlik

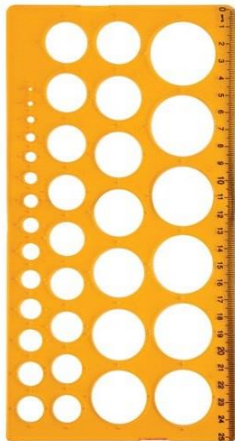
Bilimselliğin Ölçütleri

Gözlenebilirlik

Bilimsel bilgi **görgül (emprical)** yani gözleme dayalıdır. Bu nedenle gözlemler yoluyla bilginin doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanabilir.

Bilimselliğin Ölçütleri

Ölçülebilirlik

Ölçme; Bir değişkenin niteliğini, niceliğini ya da derecesini gözlemleme, bu gözlemlerdeki farklılıkları yansıtacak şekilde sayılarla temsil etme, sayılara dönüştürme işlemidir.

Bilimselliğin Ölçütleri

İletilebilirlik

Aktarılmak istenen ifadenin tam olarak anlaşılmasıdır. İfadelerin iletilebilir olmasını sağlamanın yolu ise; soyut ve öznel olan kavramların anlaşılabilirliği için **somut ifadeler** kullanılmasıdır.

Bilimselliğin Ölçütleri

Tekrarlanabilirlik

Yapılan gözlemler ve alınan ölçümler, benzeri bir eğitimden geçmiş, aynı araç-gereç ve teknik imkanları kullanan diğer kişilerce de tekrar edilebilmelidir. Bu durum bilginin öznel değil nesnel olmasını sağlayacağından **güvenirliğin yüksek** olması anlamını taşır.

Bilimselliğin Ölçütleri

Test Edilebilirlik

Hipotezlerin ya da olaylar arasında var olduğu düşünülen ilişkilerin doğruluğu **araştırılabilir** nitelikte olmalıdır. Böylece sonuçların, öne sürülen hipotezi ve iddia edilen ilişkileri destekleyip desteklemediği gösterilebilmelidir.

Dikkat

- Gözlenebilirlik ve ölçülebilirlik temel nitelikte ölçütlerdir.
- Çalışmaların iletilebilmesi, tekrarlanabilmesi ve test edilebilmesi için, bunların gözlenebilir ve ölçülebilir olması gerekmektedir.
- Tekrarlanabilirlik ve test edilebilirlik ise, iletilebilir olmaya bağlıdır.

Bilimin Önemli Kavramları

- Bilimsel Yöntem
- Olay
- Olgu
- Terim
- Tanım
- Kavram
- Genelleme
- İlke
- Bilimsel Teori (Kuram)
- Bilimsel Yasa
- Bilimsel Hipotez
- Bilimin Doğasıyla İlgili Kavram Yanılgıları

❖ Bilimsel Yöntem

- **Geçerli** ve **güvenilir** yollarla bilginin **sistemantik** ve **düzenli** olarak elde edilmesi uğraşı ve bu uğraşın bilimsel bir tutumla **sürdürülebilmesidir**.
- Belli bir amaca erişmek için belli bir düzene göre, bilimsel ilkelere bağlı olarak, belli etkinlikleri önceden belirleyen **kurallar bütünüdür**.

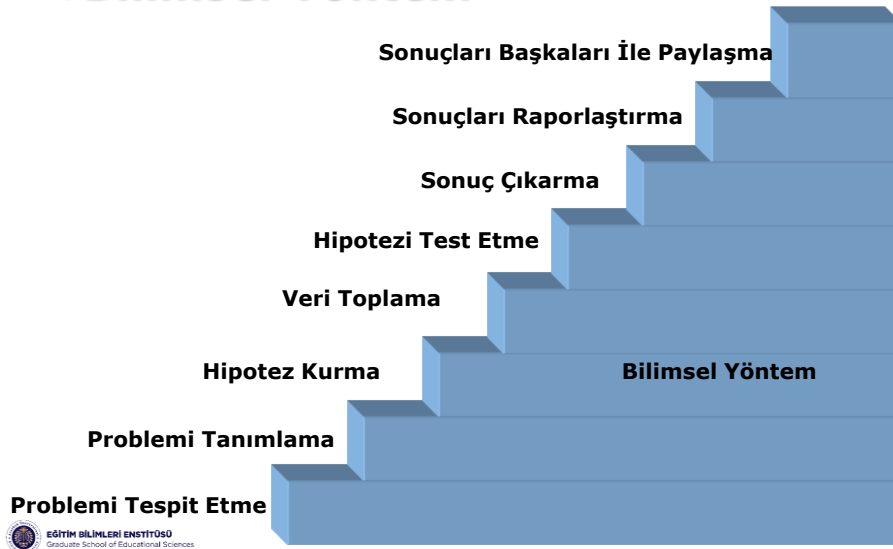
❖ Bilimsel Yöntem

Bilimsel Yöntem iki aşamada açıklanabilir:

Olgusal Süreç (Betimleme): Olguları bulma ya da betimleme sürecidir. **Gözlem, deney, ölçme** gibi işlemleri kullanır.

Kuramsal Süreç (Açıklama): Betimlenen olgular arası sebep sonuç ilişkilerini yansıtmaya, ilişkileri yansıtan genellemeleri, bazı kuramsal kavramlara (**öngörü, hipotez, kuram, yasa**) başvurarak anlaşılır hale getirme sürecidir.

❖ Bilimsel Yöntem

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

**Bilimde hiyerarşik
adımlar halinde yürüyen
evrensel tek bir yöntem
yoktur!**

❖ Olay

- Hayat içinde meydana gelen değişimlerin her biridir.
- Ortaya çıkan, oluşan durum, ilgi çeken veya çekebilecek nitelikte olan her türlü iştir.

Örnekler:

- Nötron Bombası
- Anadolu'nun Türkler tarafında fethi

❖ Olgu

- Evrende yer alan, doğrudan ya da dolaylı olarak gözlenebilen istendiğinde herkes tarafından aynı şekilde tekrar gözlenebilen gerçeklerdir.
- Birtakım olayların dayandığı sebep veya bu sebeplerin yol açtığı sonuçtur.
- Varlığı deneyle kanıtlanmış şeydir.

Örnekler:

- Anadolu'nun Türkleşmesi
- Suyun kaynaması

❖Terim

- Belirli bir alana has olan sözcüklere denir.
- Yani terimler belirli bir alanın dilini oluşturur.

❖Tanım

- Bilinmeyen, yabancılaşmış bir kavramın aşına olunan, bilinen kavramlarla açıklanmasıdır.

❖Kavram

- Doğa veya doğa olayları gözlemlendikçe mevcut olguların artması sonucu olgular arasındaki bazı kalıpların, ilişkilerin açıkça ifadesidir.
- İnsan zihninde anlaşılan olay, obje, ve olguların değişebilen ortak özelliklerini temsil eden formudur.

Örnekler:

- Bilgisayar
- İnsan

❖ Genelleme

- Kavramlar arası ilişkilerden çıkarılan yargılardır.

Örnek:

İnternet doğru kullanıldığında insanlara yarar sağlar.

❖ İlke

- Doğruluğu pek çok kez kanıtlanan evrensel genellemelerdir.

Örnek:

Kişi ne kadar çok duyu organını kullanarak öğrenmeye katılırsa o kadar kalıcı öğrenmeler gerçekleşir. (Etkin katılım ilkesi)

EDİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Educational Sciences

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

❖ Hipotez

- Hipotezler, yapılan gözlemleri açıklamaya yönelik sınanmak üzere ileri sürülen, sınırları iyi çizilmiş doğrulanmaya veya yanlışlanmaya açık önermelerdir.
- Doğruluğu henüz test edilmemiş bilgi ve önerilerdir.

Örnek:

Şekerin sudaki çözünme hızı artan sıcaklıkla artar.

Öğrencilerin kümeler konusundaki başarıları açısından İşbirlikçi öğrenme yöntemi etkili bir yöntemdir.

EDİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Educational Sciences

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

❖ Bilimsel Teori (Kuram)

- Doğal dünyanın olgularını, olgular arası ilişkilerini, yasalarını açıklayan, yasaları, çıkarımları ve test edilmiş hipotezleri içeren iyi yapılandırılmış kavramsal yapılardır.
- Geçerliği ve güvenilirliği bilimsel yöntemlerle ispatlanmış olan, iç tutarlılığı bulunan bilgiler, açıklamalar bütünüdür.

Örnek:

Atom teorileri
Öğrenme teorileri
Motivasyon teorileri

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Educational Sciences

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

❖ Bilimsel Teori (Kuram)

- Bilimsel teoriler hiçbir zaman **ispatlanamaz** ancak mevcut kanıtlara dayalı olarak yapılan açıklamalar arasında en mantıklı olanıdır.
- Bilimsel teorilerin; **açıklama, tahmin ve kontrol** olmak üzere üç önemli bileşeni vardır.
- İyi bir teori; **gözlemleri iyi açıklama, henüz gözlenmemiş olayları tahmin etme, sınanmaya açık olma ve yeni bilgiler elde edildikçe gerektiğinde düzeltilebilme** gibi özelliklere sahip olmalıdır.
- Teoriler sayesinde birbiriyle ilişkisiz gibi görünen bir takım olaylar arasındaki ilişkilerin varlığı tespit edilir.

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Educational Sciences

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

❖ Bilimsel Yasa

- Olgusal içerikli genellemelerdir.
- Bilimsel yasalar, belirtilen şartlar altındaki olgular arası ilişkilerin özlü ifadeleridir.
- Birçok defa doğruluğu kanıtlanmış, istisnası görülmemiş ilkeler zamanla değişmez gerçekler haline gelerek yasalışı.

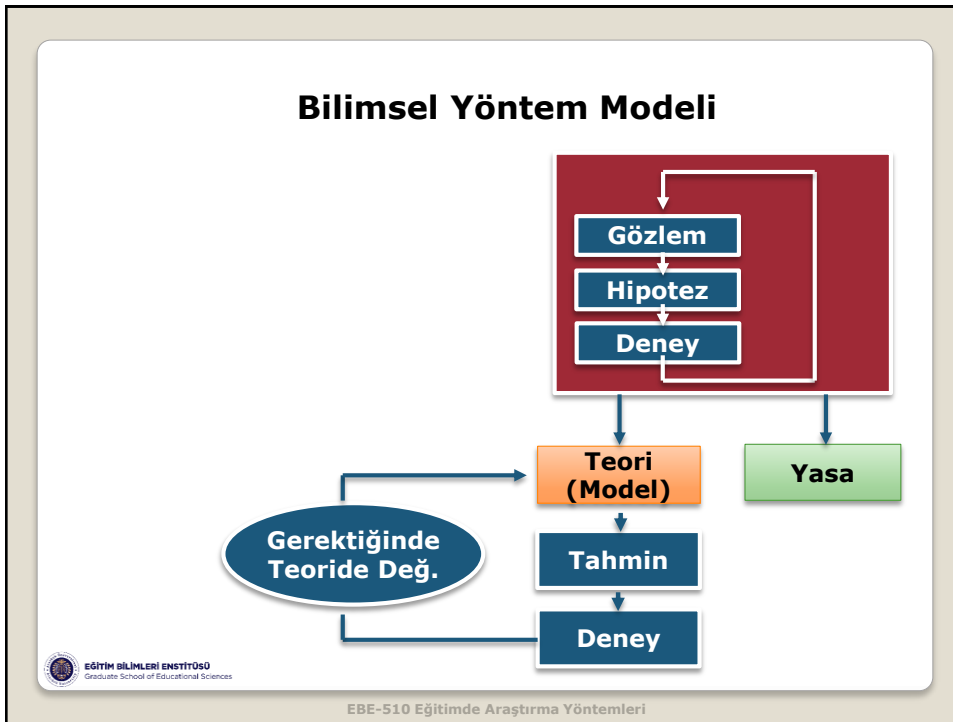
Örnek:

Enerjinin korunumu yasası

Yerçekimi yasası

Teori ve yasa arasında hiyerarşik bir ilişki yoktur!!!

- Yasalar, teorilerden farklı olarak açıklamadan daha çok ilişkileri belirtme işlevine sahiptir.
- Gazların kinetik teorisinin gaz yasalarından çok sonra ortaya konmuş olması da bu durumu desteklemektedir.

Bilimin doğası ile ilgili yaygın kavram yanlışları

- Bilimsel bilgiler değişmez kesin bilgilerdir.
- Bilim insanları tamamen objektiftirler.
- Bilimsel hipotezler, teorilere onlarda yeterince doğrulandıklarında yasalara dönüşürler.
- Bilimde evrensel olarak kabul edilen tekbir bilimsel yöntem vardır.
- Bilim olguların sistematik olarak gözlenmesi işleminden ibarettir.
- Bilim bütün sorularımıza cevap bulabilir.
- Bilimde sosyal ve kültürel değerlerin bir etkisi yoktur.
- Bilim tamamen birikimsel olarak ilerler.

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimsel Araştırma

- İnsanın bilme, anlama ve gerçeği ortaya çıkarma isteğinin giderilmesidir.
- Arama, öğrenme, bilinmeyeni bilinir hale getirme, karanlığa ışık tutma sürecidir (Cebeci)
- Sistematik inceleme, soruşturma, veri toplama ve verileri analiz etme sürecidir (Hitchcock & Hughes)
- Sistematik bir şekilde soru/lar sorma, sistematik inceleme yöntemidir (Bell).

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimsel Araştırma

- Bilginin bulunması, geliştirilmesi ve gerçeğe uygun olup olmadığının kontrol edilmesi için harcanan çabadır (Aslantürk)
- Karşılaşılan bir güçlüğün giderilmesi için bilimsel yöntemin uygulanması ya da amaçlı, planlı ve sistemli olarak verilerin toplanması, çözümlenmesi (analiz), yorumlanarak sonucun raporlaştırılması ile problemlere güvenilir çözümler arama sürecidir (Karasar).

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimsel Araştırma

Sistemik inceleme (keşfetme, test etme, doğrulama)

Veri toplama ve analiz etme

Sonuçlara göre yargılara varma ve bulguları kullanılabilir hale getirme sürecidir.

Bilimsel Araştırmanın Amaçları

- Yeni gerçekleri keşfetme, test etme ve doğrulama
- Bir olgu, olay ya da süreci neden-sonuç ilişkilerine dayalı olarak tanımlayıp analiz etme
- Sorunları anlama ve çözme için yeni araçlar, kavramlar ve kuramlar geliştirme
- Günlük yaşamın sorunlarını çözme.

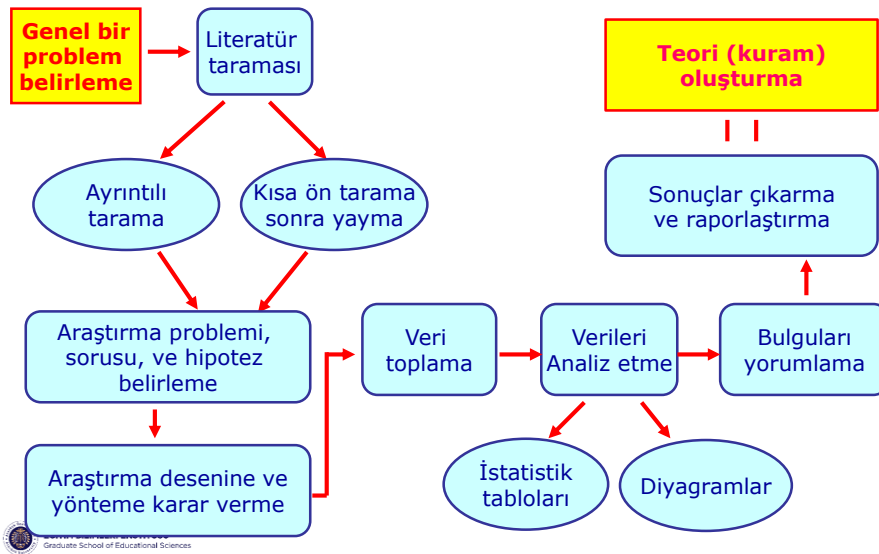
Bilimsel Araştırmanın Temel İlkeleri

- Bilimsel yöntemlerle incelenebilecek önemli **sorular sorar**,
- Konuyla ilgili teoriler ve mevcut kavramsal yapıyla **ilişki kurar**,
- Araştırma sorularını cevaplayabilmek için uygun **yöntemleri kullanır**,
- Tutarlı, mantıklı, ve derinlemesine **akıl yürütme sağlar**,
- Alandaki diğer çalışmalarla **karşılaştırma, genelleme veya tekrarlar sunar**,

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimsel Araştırma Süreci

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilimsel Araştırma Türleri

Farklı kaynaklarda çeşitli şekillerde gruplandırılırlar.

- **Temel (Basic) Araştırmalar**
- **Uygulamalı (Applied) Araştırmalar**
- **Değerlendirme (Evaluation) Araştırmaları**

❖ Temel Araştırmalar

- Bazen **pür** olarak da adlandırılırlar.
- Bu araştırmalarda amaç **anlama**, **açıklama** ve **tahmin etmektir**.
- Bu araştırmaların etkileri uzun zamanda dolaylı yollarla ortaya çıkar.
- Bir **teori geliştirmeyi hedefler**, bilgilerin genişletilmesi ve geliştirilmesi için yapılır.

❖Uygulamalı Araştırmalar

- Geliştirilen kuraların sorunlara uygulanması ile ilgilenir. Belli bir uygulama için yapılan araştırmalardır.
- Bu araştırmalar da **genellenebilir bilgi üretmeye** yöneliktirler.
- Tıbbi araştırmalar, mühendislik, sosyal çalışmalar ve eğitim uygulamaları bilimsel bilgileri kullanırlar ama kendileri bilim değillerdir.
- Eğitim araştırmaları daha çok deneysel bilgiler **ve yapılar** üretme peşindedir.

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

❖Değerlendirme Araştırmaları

- İki veya daha fazla faaliyetin **değerlerinin sıralanmasını** ve bir sonuca varılmasını amaçlayan araştırmalardır.
- Bu araştırmalar özel alana yönelik bir uygulamanın o **alanın şartları** içinde değerini ölçmeyi amaçlar.
- Bu yüzden sonuçları genellenebilir değildir.
- Eylem araştırmaları bu tip araştırmalardır.

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Araştırma Türleri ve İşlevleri

	Temel	Uygulamalı	Değerlendirme
Araştırmanın Konusu	Fen, davranış ve sosyal bilimler	Tıp, mühendislik ve eğitim bilimleri	Özel alanlardaki uygulamalar
Araştırmanın Amacı	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorileri, kanunları ve temel ilkeleri test etmek 2. Olaylar arasındaki deneysel ilişkileri ortaya çıkarmak ve genellemeler yapmak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışılan alanda teorilerin kullanılışlıklarını test etmek 2. Verilen bir alan içinde ilişkileri belirlemek ve analitik genellemeler yapmak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Özel uygulamaların iç amaca ulaşip ulaşmadığını değerlendirmek 2. Özel uygulamaların değerini (önemini) değerlendirmek

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Araştırma Türleri ve İşlevleri

	Temel	Uygulamalı	Değerlendirme
Araştırmanın Genellenabilirliği	Soyut, genel	Genel, bir alana özgü	Somut, Özel bir alan uygulamasına özgü
Araştırmanın Uygulanabilirliği	<ol style="list-style-type: none"> 1. Temel kanun ve ilkelere yeni bilimsel bilgiler ekler 2. Gelecek araştırma ve metotları geliştirir. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verilen alanla ilgili araştırmalara bilgi ekler 2. Verilen alanla ilgili araştırmaları geliştirir. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Özel uygulamaların araştırmaya dayalı bilgi ekler 2. Özel bir uygulama alanına araştırma ve yöntem bilgisi ekler 3. Karar vermede yardımcı olur

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Bilim-Eğitim İlişkisi

Neden eğitimde araştırma yapılmalıdır?

Bilim-Eğitim İlişkisi

- Eğitimde ulaşılmak istenen hedefler ve amaçlar (uzak, genel ve özel amaçlar) bulunmaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için eğitim biliminin gelişmesine, bu alanda **araştırmalar yapılarak bilimsel bilgi üretilmesine** ve hedeflere ulaşmak için bu bilgilerin **alanda uygulanmasına** ihtiyaç vardır.
- Bilimsel, çağdaş, köklü, yeniliklere açık, objektifliği temel alan bir eğitim sistemi yeni kuşaklarda toplumsal düşünceyi sağlayacağından, **eğitim sisteminin bilimsel temellere dayandırılması gereklidir.**

**Eğitim birçok bilim dalıyla
ilişkili olduğundan
disiplinler arası bir
Çalışma alanıdır.**

Neden Eğitim Araştırması

- **Temel Neden;** Eğitim sürecini anlayabilme ve doğru kararlar alma ihtiyacı
- Dünyada eğitim araştırmalarının tarihçesi çok daha eskiye dayanmakla birlikte, ülkemizde eğitim bilimlerine yönelik araştırmalar son yirmi yılda önem ve hız kazanmaya başlamıştır.
- Bu anlamda son yirmi yılda yürütölen araştırma faaliyetler ile eğitim sistemimizdeki pek çok eksik belirlenmeye ve gerekli önlemler alınmaya çalışılmaktadır.

Neden Eğitim Araştırması

- Eğitimle ilgili olmayan karar mekanizmalarının (ör. Yasa yapıcılar ve mahkemeler) eğitimde değişiklik yapılması gerektiği yönündeki telkinleri
- Sivil toplum ve eğitimle ilgili örgütlerin araştırma ve geliştirmeye katkıda bulunmaya başlamaları
- Mevcut araştırmaların yeniden irdelenmesi
- Eğitim araştırmalarına kolaylıkla ulaşılabilmesi
- Profesyonel olarak araştırmacı olmamalarına rağmen çok sayıda eğitimcinin sorunların çözümüne yönelik araştırma yapmaya başlamaları

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Neden Eğitim Araştırması

Özetle;

Eğitim alanında **mevcut durumun** ortaya konulabilmesi, karşılaşılan **sorunların tespit edilebilmesi**, sorunlara üretilen çözümlerin etkililiğinin tespit edilmesi, özetle **eğitimin kalitesinin** daha da arttırılabilmesi için birçok araştırma yapılmaktadır.

EBE-510 Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Eğitim Araştırmalarının Sınırlılığı

Eğitim araştırmaları etik ve yasal sınırlılıklara tabidir.

- Bireyler üzerinde araştırma yapma
- Araştırmacının deneklerin (bireylerin) haklarını, iyiliğini kollamak sorumluluğu ve ahlaki ykmllğu vardır
- Yasalar bireylerin özel hayatlarını koruyucu tedbirler almıştır. Bu nedenle eğitsel araştırmalarda gönüllülük esastır
- Eğitimin kamusal niteliği
- Eğitsel uygulamaların karmaşık oluğu
- Yöntemsel sınırlılıklar

TEŐEKKÜRLER...

Bu sununun oluşumunda ders izlencesinde belirtilen kitapların yanı sıra; Prof. Dr. Samih Bayrakçeken, Doç. Dr. Suat elik ve Dr. Öğr. Üyesi F. Burcu Topu'nun katkılarına teŐekkür ederiz.